

Redacția: Administrația
 și Tipografia:
 Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Adresă: Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena
 A. Voss, Haasenstein & Vogler (O. G.
 S. S.), H. Schöck, Alois Herold, M.
 Döcker, A. Oppel, J. Donnerberg; în
 Sibiu: A. F. Goldberger, Ec-
 kleon Bernat; în Frankfurt: G. L.
 Heube; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie
 pe o coloană 6 cr. și
 30 cr. timbru pentru o publi-
 care. Publicări mai dese după
 tarifă și învoială.
 Se plătește pe pagină a III-a o
 soră 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” este în mâna-credință
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 3 franci.
 Se prenumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la ad. colectorilor.
 Abonamentul pentru Brașov
 a administrației, piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30 etagiul
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
 sau 15 bani. Atât abonamen-
 tele cât și inserțiile sunt
 a se plăti înainte.

Nr. 6.

Brașov, Luni-Marti, 11 (23) Ianuarie

1894.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Ianuarie 1894 st. v.
 se deschide nou abonament,
 la care invităm pe toți amicii și
 prietenii noștri.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:	
pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.
Pentru România și străinătate:	
pe un an	40 franci
pe șase luni	20 "
pe trei luni	10 "

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	
pe un an	2 fl.
pe șase luni	1 fl.

Pentru România și străinătate:	
pe un an	8 franci
pe șase luni	4 "

Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.

Administrația
 „Gazetei Transilvaniei”

Se'ncurcă trebile.

Brașov, 10 Ianuarie v.

N'are noroc cabinetul Wekerle cu reformele sale bisericesti-politice. Cu mare greu i-a succedat a câștiga consimțământul coronei la aceste reforme. L'a câștigat însă numai pe temeiul asigurărilor ce le-a dat, că opinia publică din țară dorește realizarea lor și că în deosebi partida dela guvern e trup și suflet pentru programul cabinetului.

A fost d'ér o mare fatalitate pentru ministerul Wekerle în asemene împrejurări, că îndată ce s'a făcut cunoscut cuprinsul proiectelor

telor lui de lege bisericesti-politice, a izbucnit chiar în sinul partidei sale o crasă, o secesiune, ce nu s'a mărginit numai la esirea din partid a câtorva deputați, nemulțumiți cu reformele propuse, ci a luat dimensiuni mari și serioase, așa că în timpul din urmă până în ziua de azi numărul secesionistilor atinge cifra însemnată de 26 inși.

Deja foile opoziționale predică căderea partidei dela putere și una din toile apponyiste, numărându-voturile din cameră, ajunge la rezultatul, că opozițiunea dispune azi de 204 voturi, ér partida guvernului numai de 213 voturi, că prin urmare în acest moment majoritatea guvernului este numai de 9 voturi.

Nu putem să constatăm esacitate acestor date. Fôia amintită a socotit, cum se vede, pe toți câți nu mai fac parte azi din partida guvernului în rândul opoziției și a ajuns astfel la cifra de mai sus. Ei bine, guvernul Taaffe a guvernat multă vreme cu 8—9 voturi majoritate, crede ér cabinetul Wekerle, că i va succede și lui acesta?

Așa se vede, că cei dela guvern nu se încălție încă asemenei speranțe. Cu deosebire este gazeta lui Max Falk, care se încercă acum a însofia curajul partizanilor guvernului, neliniștiți și consternați de proporția cea mare, ce a luat o deserțiunea în sinul lor.

Tôte aceste trebuiau să vină așa, dice „Pester Lloyd”, se scia mai de mult, că un grup de malconțeni din partida dela putere vor lua pozițiune în contra reformelor bisericesti-politice. Acuma s'ar petrece numai ceea ce era necunjurabil și cei nemulțumiți iesu de bună voiă din partidă, pe care la casu contrar ar fi fost „siliți” să o părăsescă.

Ceea ce indispune mult pe „Pester Lloyd” este faptul, că la

secesiune s'a alăturat și contele Iuliu Szapary, fostul ministru-președinte, faptu, care trebuie să facă o adencă impresiune morală asupra cercurilor aceluora, dea căroru stimă se bucură acestu bărbatu de stat. Dér numita fôia se mângăie cu speranța, că contele Szapary precum și cea mai mare parte dintre secesionisti nu vor observa o atitudine ostilă guvernului.

„Acești bărbati”, esclama organul lui Max Falk, „n'au pututu să se înstrăineze așa de mult de partida liberală, încatu acuma să se întorcă cu dușmăniă în contra ei, séu să facă causă comună cu opozițiunea, pe care n'o dore capulu de politica bisericesti, ci de aceea ca să ajungă la putere.”

Speranțele, ce și-le face aici fôia guvernului au o basă foarte slabă și problematică și orî cău și-ar dice, că perderile suterite de partida liberală sunt „simțibile”, d'ér de natură mai mult „numerică”; orî-câtă va protesta în contra „esagerărilor pesimiste”; orî-câtă va declama asupra „misiunii celei mari”, pe care „numai partida de azi a guvernului este chîmată a-o împlini în fața națiunii și a lumii civilizate”; orî-câtă va apela la curajulu și la perseveranța mamelucilor, cari din „majoritate imposită”, ce erau, nu pot să otere acuma „spectacolul unui chaos și a unei destrămări de partidă” — faptu este și rămâne, că acesta partidă, care a stăpănit absolut și a terorizat țera timpu de 20 de ani, este sdruncinată în temeliile sale și aprôpe de falimentu.

Cumcă situațiunea partidei guvernului este foarte critică și amenințătoare, se vede și de acolo, că oficiosi urgiteză luarea în discușiune parlamentară a proiectelor de lege din cestiune și mai ales a celeia privitoru la căsătoria civilă. Ei ceru să se debeată cu totă graba

aceste proiecte, pentru-că se temu, că, trăgându-se decisiunea, voru perde prin deserțiuni și mica majoritate, ce le-a mai rămas, și astfel voru fi bătuti înainte de a începe bătălia.

Rele și posomorite sunt d'ér auspiciile, sub cari guvernul Wekerle intră în lupta politică-bisericesti. În fața celoru ce se petrecu chiar în sinul partidei sale, în fața agitațiunii catolicilor, ce crește pe di ce merge, și în fața nemulțumirei estreme a naționalităților nemaghiare, acestu guvern putu-va ér să mai susțină înaintea coronei, că opiniunea publică a țerii este cu elu, este pentru politica sa?

Deja a fost afișat din partea opoziției maghiare contele Apponyi, ca omul situațiunii, care ar fi singuru capabil de-a arăta, în mijlocul chaosului ce s'a produs, cărarea mântuitoare.

Orî-care ar fi însă soluțiunea încurcătorei de față, de voru lua politicianii unguri earăși refugiulu la o fusiune ca cea dela 1875 orî nu, una este de dorit în interesul bine înțeles al statului și al poporeloru lui, ca adecă schimbările, ce se vor face, deocamdată numai în constelațiunea parlamentară, să fi primul pas spre bancruța desevărsită a sistemului nenorocit de guvernare actualu.

Situația în Serbia.

Orizontul politicu în Serbia e foarte posomorit. De câteva zile se vorbește cu multă insistență despre o iminentă crasă ministerială, care va provoca și o crasă de sistem de guvernare a micului regat s'erbescu.

„Male Novine” aduce scirea, că guvernul Gruici și-a dat dimisia. În cea mai mare încurcatură se află acum tinerulu rege Alexandru. Elu nu și află omu, care ar lua asupra și formarea unui nou cabinetu. Atatu Garașanin, cât și No-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Excursiuni

pe munții țerei Bârsei și ai Făgărașului.

de Ioan Turcu.

IV. Tâmașulu, cota 1666 m. Făgetulu Caprei și Ilaresculu cota 1677 m. Locu în regiunea lemnului, cu păduri mari, pășuni și poeni foarte frumoșe. Cu o scurtă schiță istorică a Făgărașului.

Fiindu acuma a se marca mai departe frontiera din punctul 202 de pe cresta Petrei Craiului încolo, pe pisculu Tâmașului, — Mercuri în 4 Iulie 1888 pe la 9 ore dimineață, respectabila comisiune, afară de maiorulu Segăreianu, carele a plecatu la secțiunea a III-a la Buzău, a pornit din Zărnești cu soldații și dorobanții români și cam cu 150 lucrători, cei mai mulți totu ômeni tineri din comuna Zărnești și vr'o câțiva și dela Branu. Am apucat drumulu de pădure, ce duce din Zărnești totu pe la pôlele Petrei Craiului, pe lângă riulu Bârșa în sus până la Tâ-

mașu. Josu cam în locul din față „Crepătorei” din Pétra Craiului, în punctul numit „Intră Bârșa”, riulu Bârșa își împreună două brațe ale sale, dintre cari unul curge de cătră Nordu-Vest sub numirea de Bârșa ferului, și altulu de cătră Sudu-Vest sub numirea de Bârșa mare, care se estinde în susu cătră Tâmașu.

Bârșa ferului își are isvôrele în muntele Namaia, sub piscurile unde se întelnescu, în linia de despărțirea apelor, hotarele comunelor Zărnești, Poiana-Merului, Șinca-nouă și Șercăița; acolo susu în punctulu dela Stofleanca, era locul renumit pentru băile de argintu, cari aici susu, și cu deosebire în părțile locului dela „Părîulu dracului”, pe teritorulu comunei Poiana Merului, au fost în lucrare multă vreme, și anume cele dela „Părîulu dracului” până pe la anul 1868, sub numirea oficiôsă de „Olimpia Varus”, ale cărei urme și săpături considerabile și acuma se vedu acolo pe fața locului.

Din aceste isvôre formându-se, pe teritoriu comunei Zărnești, Bârșa ferului, în cursulu său mai în josu se împreună mai întâi cu asa numita Valca Plesei și apoi cu

Valca Plainului, între cari se află muntele Găoșea, și dela acesta mai în susu se află muntele Ciurma, proprietate a Vulcănenilor, despre care am făcutu amintire și în capitolulu III.

Dela punctulu dintre Bârșe, înaintându în susu pe Bârșa mare, ajunserăm la punctulu numit „Gura Bârsei lui Bucuru”, în care se împreună alte 2 brațe ale Bârsei, și anume unul, ce isvorește din muntele numit Fața Iliei și sub numirea de Bârșa lui Bucuru curge prin lunca numită „Intre Hârșanuri”, în direcțiune Sudu-Ostică, printre munții Fața Iliei, Gruiful și Țilfa din partea stângă și „Gruiful lungu” din partea dreptă a apei.

Bârșa lui Bucuru, acolo susu la isvoru, are o scursură numită „Rușasca”, pentru-că prin locul pe unde trece această scursură se află foarte multe petri roși, cari undându-le și frecându-le la olaltă, unele dau o coloru foarte frumoșă, roșu purpurin, ér altele totu roșie, d'ér mai mohorită. Aceste petri le folosese poporul și ca medicină, ca praf în beuturi.

Celalaltu brațu alu Bârsei și de aici

încolo se ridică în susu totu sub numirea de Bârșa mare până la punctulu numit la Plainulu fôiei, în care josu la răspantie se împreună éră două și cele din urmă brațe ale Bârsei, dintre cari unul isvorește susu la vârful Ilarescului, Văcarea mare și Comeșulu, de unde formându-se sub numirea de Bârșa Groșetului în o lungime considerabilă prin locul numit „Luncile Turciloru” și pe la părîulu telegrafului, de unde s'au dusu stâlpii de bradu pentru telegrafu la prima lui introducere în țera Bârsei, — curge în direcțiune Sud-Ostică printre munții Văcarea mare, Vêga și Măicanulu, din partea stângă, și Ilaresculu, Ciocaneaua și Tâmașulu séu Cambea din partea dreptă a apei, până la punctulu dela Plainulu fôiei, unde se împreună cu celalaltu brațu, ce sub numirea de Bârșa Tâmașului, își are isvôrele nu în mare depărtare de aci din Pétra Craiului și din muntele Tâmașului.

Lăsându în dreptă și în stânga noastră atâtea și atâtea colnice și plaiuri mândre, ce se vedeau prin prea frumoșele livești și păduri de dealurile și munții din pregiurul Bârsei, noi am mersu pe trăsuri totu pe drumulu, ce duce paralelu

* A se vedé „Gazeta Transilvaniei” din Maiu și Iunie a. tr.

vakovic și Babovic, precum și alți bărbați de influență sârbă, au respins hotărârea misiunea de-a se pune în fruntea afacerilor țării. În același timp agentul diplomatic rus, Persiani, a făcută a-tentă pe regele, în numele țarului, că situația internă politică e foarte primejdiosă pentru dinastia. Rusia nu este de loc învoită cu Svetimir Nikolaievici, actualul ministru de război.

O telegramă din Viena anunță, că exregele Milan, însoțit de un secretar, a sosit la Viena în 20 Ianuarie. În seara aceleiași zile a călătorit către Budapesta.

O altă telegramă din Paris confirmă această știre, și mai adaugă, că Milan a călătorit spre granița sârbă, fiindcă toate firele evenimentelor din Serbia se concentrează în persoana lui. Se știe, că motivul acestei călătorii este, că Milan s'a hotărât a lua poziția față cu mișcările antidinastice din regat.

E foarte probabil, ca în Serbia să vină la putere un ministeriu militar, constituit din personaje agreabile lui Milan. Dér fiindcă un astfel de ministeriu n'ar pute să guverneze cu scupșina radicală, ér o altă scupșină nu se poate forma în împrejurările desolate de ađ, un cabinet militar ar provoca nesemnificativă ridicarea constituției. Eventualul cabinet militar ar trebui să facă ordine în țară și prin o politică financiară riguroasă să restabilească echilibrul în bugetul statului.

Din Camera română.

Discuțiune privitoare la cestiunea română.

Discursul d-lui A. Stolojan.

(Urmare din nr. 4.)

N'amă pus cestiunea Transilvaniei nică de cum cu scopul de a crea greutate guvernului; ne-amă crezut numai dator să facem atență pe Europa asupra acestei situații bolnăvicioase.

Décă cel puțin Transilvanienii n'ar avea dreptate? Dér dreptatea e în partea lor. Ei nu cer, decât egalitatea înaintea legilor. Să fiă tractat pe picior de egalitate cu concetățenii lor Unguri, dér nu ca un popor cucerit. Să li-se facă cu puțință viața politică comunală și județiană. Să li-lase d'aș face școli în limba lor.

Noi vom fi împacăți în conștiința noastră, că ne-amă făcut datoria, de a atrage atențiunea celor în drept asupra pericolului pentru pace a acestei cestiuni, și Ungurii nu vor isbuti să desnaționalizeze pe Români. E o încercare periculoasă pentru pacea lumii, dér zadarnică în ea însăși. Francesii nu au desobscuit pe Bretoni d'ași vorbi limba. Alsacienii au fost bun Francesi, fără să învețe limba acestora; s'au legat cu iubire de Franța, ei de origină germană, pentru-că le-a desființat drepturile feudale și li s'a acordat egalitatea înaintea legii. Nu au de cât să urmeze și Ungurii acestu exemplu, și de sigur tot la același rezultat vor ajunge cu România de acolo.

Încercarea din partea Ungurilor d'a desnaționaliza pe Români, e deșartă. Este între Unguri și Români, nu numai dife-

rență de rasă, de temperament, dér și de religie. S'ar mai pute înțelege o asemenea întreprindere în contra unui popor fără mândria de origina lui, care a pierdut ori-ce nădejde d'a juca un rol pe lume pe socotela lui proprie. Dér câtă timp va fi aci un stat național român și Români d'acolo nu pot renunța la naționalitatea lor. Décă glasul nostru nu va fi audat, și cei în drept nu vor să se intervină, spre a pune capăt acestei rele stări de lucruri, imi permit să dau o povață Românilor de peste hotare: suferiți ori-ce cu îndârnicia cunoscută a neamului nostru, și nu ești din lege, căci ora voastră va suna.

Să și pună bine în minte Români această: că fără concursul nostru, cari suntem călări pe Carpați, nu se poate rezolva cestiunea Orientului. În această privință am să vă citez din cei doi aliați hrăneau speranță de a frustra pe celalalt în dominațiunea Orientului, amândoi căutară a câștiga pe Români, făgăduindu-le reconștiituțiunea Daciei. Caterina II bătea monedă cu efigia Daciei, și Potemkin era să-i fiă regele, ér Iosif al II-lea alerga prin Transilvania repetând Românilor: „Imperator Romanorum sum“, și făgăduiele, ce le făceau, erau așa de mari, încât determină o insurrecțiune în contra Ungurilor, dominatorii lor, insurrecțiune, care fu năbușită în sângele Românilor de același împărat român.

Etă ce dicea I. C. Brătianu:

„La sfârșitul secolului trecut Caterina și Iosif al II-lea se preparau, ca să năvălească în Turcia înțelegi; dér pentru-că fiă care din cei doi aliați hrăneau speranță de a frustra pe celalalt în dominațiunea Orientului, amândoi căutară a câștiga pe Români, făgăduindu-le reconștiituțiunea Daciei. Caterina II bătea monedă cu efigia Daciei, și Potemkin era să-i fiă regele, ér Iosif al II-lea alerga prin Transilvania repetând Românilor: „Imperator Romanorum sum“, și făgăduiele, ce le făceau, erau așa de mari, încât determină o insurrecțiune în contra Ungurilor, dominatorii lor, insurrecțiune, care fu năbușită în sângele Românilor de același împărat român.“

Er Sir Charles Dilke dice: mai multă prețuesce pentru Austria 'alianța României, de câtă a Englierei. Puterea maritimă a Englierei nu poate fi de nică o utilitate Austriei, pentru ca să o scutescă de consecințele imediate ale unui rebel, și în timpul celor două luni, câtă vor fi de a junși Rusiei pentru operațiunile sale, forțele noastre militare nu pot trage în cumpănă. Români, din contră, ar pune în linia dela început 150.000 omeni, perfect comandați și exercitați, a căror solidaritate la foc e comparabilă cu aceea a trupelor germane.

Nu se poate, încă odată, rezolva cestiunea Orientului fără concursul nostru al Românilor. Români sunt astăzi pe Carpați. Nu numai forțele noastre militare nu sunt o cantitate neglijabilă, dér și prin pozițiunea noastră geografică atărnamă mult în cumpănă. Austria se învecinește cu Rusia pe o frontieră artificială, întortochiată, nefortificată, de 1.158 kilometre. Er dela gurile catarului până la granița rusă numai noi suntem, cari urmăim o politică pacinică, independentă, fără gândiri vrămășesc; noi facem și straje Bulgariei, numai de temă, ca nu de acolo să se aprindă focul. De aceea sper, că cei cari pot, vor înțelege, că acele ce spunem aci pornesc din gânduri prietenești pacifice, recunoscătoare pentru cei, cari își dau atăta siliță să mențină lumii binefacerile păcei.

Etă, D-lor, ce aveam de spus în această privință. Tot așa s'a pus cesti-

nea și la Senat de D. Sturdza, care nu a făcută dîntr'nsa o cestiune de partid. Ce a dîș D-sa guvernului? Vă cerem și părerea D-vostre celor dela guvern. Neapărat, că D-vostre, cari aveți răspunderea trebuie să ne spuneți cu maturitate, cu chibzuință, ca miniștri, cari își cântăresc vorbele, totă ca și când ar scrie o notă diplomatică.

Ce v'a mai dîș D. D. Sturdza: fiți samsari cinstiți între Unguri și Români de dincolo, ca să aduceți pacea între ei, fără să vă amestecați în luptele partidelor de dincolo. Este o cestiune de prea mare interes, ca să vă refusați de a face acestu serviciu și omenirei și partizanilor păcei.

Dér cine v'a propus să intervină prin note oficiale între guvernul Ungariei și supușii săi?

Din care cuvânt al dmnului Sturdza a-ți dedusă această? E lesne să combateți pe un om cu aceea, ce nu a dîș el. Dér numai prin note comunică un guvern cu altul? Dér și la ministerul nostru de esterne trebuie să fiă dosare pline cu instrucțiuni oficiale către miniștrii nostri din străinătate, în cari li se spune, ce limbaj să țină asupra cutărei sau cutărei cestiuni, când ar veni vorba despre ea. Dér chiar decât ministrul de esterne al Austriei nu ar deschide singur vorba despre cestiunea Transilvaniei, cel puțin ca să ceră deslușiri asupra celor vorbite în camerele noastre, totuși un ministru abil ar pute pe nesimțite să aducă vorba asupra acestei cestiuni și să-i esplice de ce dificultăți ne isbim la noi în țară din pricina gónei Ungurilor în contra Românilor din Austria. În loc să imitați exemplul nostru, v'ați pus pe teren de partid, cu risicul de a face, ca inițiativa noastră, în favoarea Românilor din Ungaria, să nu-și producă efectul acolo unde era adresată. În advér, drept răspuns, v'ați apucat să ne denunțați lumii, că nu suntem sinceri în revendicările noastre în favoarea Românilor asuprași.

A-ți pierdut din vedere marele interes public național al acestor discuțiuni, de temere, ca nu cumva împlinindu-ne această datorie să profite și popularitatea noastră de inițiativă ce luasem. De aceea fără să diceți un cuvânt în cestiune, v'ați apucat de personalități. Etă, în advér, înțelesul răspunsului dlui Lahovari:

Dl Sturdza, ridicând cestiunea, caută popularitate; nu e sincer, pentru că nu e Români bun, căci decât era Români, nu prima propunerea Europei la congresul dela Berlin, ca să dea împămenirea la Ovrei pe categorii.

Exemplul de sus era contagios, și dl. C. Arion nu s'a lăsat mai pe jos. A făcut și dîșul din cestiunea aceasta națională ură de partid, fără cel puțin să aibă această scusă, că îi era frică să nu-și pierdă portofoliul. Nu e bine, ce a-ți făcut. Ați acusat pe dl D. Sturdza în cestiunea Ovreilor. Nu este drept. Lui Brătianu îi dătoresce țera, că cestiunea Ovreilor s'a rezolvat atunci după dorința ei. Dér acel mare om de stat, pe care l'a perdut România, era și un psiholog. El nu brusca soluțiunile; adăsta, ca ideile cele fositoare țării să-și facă cu încetul drumul în mintea omenilor de stat ai Europei. Căuta să reducă cererile Europei în această cestiune. Când obținea minimul, cu care se mulțumia Europa, în acel moment venia în cameră cu propunerea fiind sigur, că o să fiă respinsă căci cunoșcea voința țării; atunci se întorcea ér spre Europa, nu vră țera nică categoriile. Ce era să facă Europa, să ceră regelui să aducă alt guvern dar pe cine? Căci d-vostre din opozițiune, erați în contra și astfel încetul a demonstrat Europei că nu e cu puțință altă soluțiune decât una, care s'a primit în sfârșit.

D. C. Arion a reinviat vechea acusare, că I. Brătianu și Kogălniceanu au pierdut Basarabia din neprevădere. Văd, că nică morți nu i iertați. Ca să ne dovedească d. C. Arion, că Kogălniceanu și I. Brătianu nu au prevăzut nimic, ne aduce ca dovadă o depeșă din colecțiunea de documente publicate de V. Kogălniceanu după mórtea tatălui său și privitoare la cestiunea războiului și a cedării Basarabiei. În advér între aceste documente este o depeșă a lui Kogălniceanu, în care spune, că s'artea Basarabiei, precum și a Bosniei și Hertogovinei era hotărâtă încă dela Reichsadt, unde se întâlniseră cei trei împărați. Tocmai această depeșă arată, că eram bine informați. Întrebarea însă este această: puteam urma altă politică? Germania cu Rusia și Austria, fiind înțelese, pe cine ne putem rezima, ca să ne împotivim Rușilor, să nu-i lăsam să trecă în Bulgaria. Fiind lucrurile așa, singura cale, ce ne era trasă de împăjurări, era aceea a politicii noastre, să facem o convențiune cu Rusia. Prinținsa amă stipulat, ca nu numai Rusia să ne garanteze integritatea teritori-

lui în contra celorlalți, dér ca să ne mențină.

Ce se putea face mai mult? Dér să vedeți câtă de prevădători eram, să vă spună încă un lucru: Proiectul de tratat, propus de Rusia, era intitulat: „tratatu de amicitie și alianță.“ Amă șters cuvântul de alianță, pentru-că ne-amă dîș: Décă ne aliamă cu Rușii, va trebui să mergem cu ei până la sfârșitul resbelului. Dér decât în cursul resbelului sară alte puteri în contra Rușilor, fiind aliați, vom fi siliți să ne batem și cu aceia, și nu voiam. De aceea ne mulțumeam cu amicitia Rusiei, hotărât să facem campania pe seama noastră, ca să ne câștigăm independența cu armele, ér nu se ne vină chilipir dela alții.

În politică nimeni nu-ți face de giaba unu serviciu, și decât primeam independența prin victoriile rusești numai, amă fi fost dator să cedam Basarabia ca preț al independenței dăruite. Décă se încercău Rușii să ne ia Basarabia cu forța, în contra tratatului iscălit, eram hotărâți să o apărăm. De aceea amă și pus pe linia Argeșului 60.000 omeni. A venit însă congresul dela Berlin și Europa ne dedese Basarabia, Europa ne-a luat-o. Si cred și astăzi, că Rusia a făcută o greșelă luându-ne Basarabia, căci o putere, câtă forță materială ar avea, are trebuință și de forță morală, să inspire încredere, și avuse ocaziune, chiar în acel resbel, să vadă, că și statele cele mici pot fi folositoare coloșilor mari; și ca să se vadă câtă a perdut Rusia în România din pricina aceasta, aducă aminte două împăjurări: Heliadu Rădulescu, care în multe împăjurări a avut darul d'a fi espresiunea întregii țări, în una din cele dintăi ode ale sale a cântat pe Ruși, ér în 1888, D. N. Blarenberg, că partisan al unei înțelegeri cu Rusia, ne făgăduia garanția republicii franceze, ca să ne inspire încredere în iscălitura micului imperator al tuturilor Rușilor. Nu mai vorbesc de Bulgarii răvrățiți în contra influenței Rusiei, cari au venit în București să ofere coróna țării lor catolicului Carol de Hohenzollern. (Va urma.)

SCRIRILE ȚILEI.

- 10 (22) Ianuarie.

Gimnasiul din Beiuș. „Dreptății“ i se scrie din Arad următoarele: „Am informațiune pozitivă, că directorul gimnasiului românesc din Beiuș, d-lu Ioan Buteanu, a fost amovat din postul său, în urma unui ordin ministerial, din simpla pricină, că numitul director — provocându-se la lege și la drepturile institutului, s'a împotrivit a redacta „Raportul“ gimnasiului în limba maghiară, cum i s'a mai cerut acesta și din partea ministrului Csaky. Foile maghiare voinde să suprimă adevărul, să sugrume dreptatea și să acopere rușinea de pe fața ministrului, trimițu veste în lume, că directorul s'a retras în urma unei bóle de ochi, de care ar fi suferind, ceea ce nu este adevărat. Adevărul e, că unicul gimnasiu românesc, ce-lu mai avem în Ungaria, e bôla grea în ochii ministrului Csaky.“

— o —

† Vasile Cocarla. Din Bucovina primim întristătoare știri, că marele filantrop român, Vasile Cocarla, fost paroch și protopresbiter în Rușii-Moldoviței, a răposat la 4 (16) Ianuarie c. în etate de 58 ani. Scimă, că în luna lui August a anului trecut, acest mare binefăcător și-a dăruit întreaga sa avere, în sumă de 20,067 fl. v. a., Societății „Școala Română“ din Suceva, cu scopul, ca din ea să se ridice cu timpul un internat pentru studenții români, cari cercetează gimnasiul din Suceva. „Mi-i ușor la inimă“, — dîșe regretatul Cocarla în momentul, când își predase averea sa în mâinile Societății „Școala Română“, — „mi-i ușor la inimă, ca și când mi-aș fi îndestrat copiii“. Aceste cuvinte ale regretatului Cocarla caracterizează în modul cel mai clar noblețea de suflet și marea inimă românească a acestui ilustru binefăcător bucovinean, al cărui nume va rămâne pentru tot-deuna iubit și onorat de conaționali săi. Osemintele lui pămâtesc au fost înmormântate la Rădăuți în 7 (19) Ianuarie. Societatea „Școala Română“ n'a întârziat de-a anunța mórtea acestui mare Mecenate al ei, manifestându-și și cu acesta ocaziune recunoștința sa.

cu pétra Craiului, până ce în fine ajunserăm la plaiul Tamașului, de unde apoi mai încolo nu mai este drum de car. Aci, îngrijind pentru transportarea mai departe a bagagiilor, amă încălecat și amă apucat la deal pe plaiul Tamașului, ce se formă din acestu loc.

Suind totă călare prin pădurea de brad și molitv, cea atât de frumoasă, mare și bine conservată de acolo, pe la 3 ore după amă, pe un timp foarte frumos, amă ajuns sus la Capul Tamașului, în linia de despărțirea apelor, pe culmea muntelui. O privelise încântătoare ni-se deschise acuma înaintea ochilor, ca și cum amă fi intrat într-o lume nouă, plină de farmec, plină de poezie. La stânga se vedea Pétra Craiului în totă splendoră sa, cu falnicile ei stânci și cu afundile ei prăpăstii, la piciorul cărora jos este legat verdele piscu al Tamașului cu largile lui poeni și grasele lui pășuni, și cu întinsele lui păduri de brad. Multime de vite de totă soiul, vite mari cornute, boi și vaci, apoi oi și cai se vedeau păscând în grasele pășuni de munte de aici. Mugitul

liniștit al bine nutritelor vite și blândul sbierat al multelor oițe, apoi multele clopote dela turmele, ce păseau, cântecile duioase din fluierile păstorilor și chioțele, ce și-le dedeau aceștia unul altuia din diferite puncte ale muntelui, în fine murmurul până aci în parte înăbușit al Bârsei și al riului Dâmbovița, ce curge îndată jos pe sub cealaltă parte a Tamașului de către România, și puternicul munte „Păpușa“ și „Peceneșul“ de pe teritoriul României, cu înaltele lor vârfuri, ce mai peste totă erau încă și acum, pe timpul escursiunii noastre, acoperite de nea, cari îndată dincolo de Dâmbovița, înălțându-se mai sus, decât toți munții din împrejurime și stându-ne acuma în față, ca și nise giganti încărungiți — tóte acestea ne făceau de nu puteam admira din ajuns frumșea naturii, și nu ne puteam sătura din destul de privirea poziției atât de romantică și încântătoare a acestor locuri.

(Va urma.)

Grigorie Kogălniceanu

Stări școlastice triste. Din Beciche-recul mare se serie următoarele: Legea nouă a pensionării învățătorilor dispune, ca părinții de fiă-care copilul, care e dator să cerceta școala, au de a plăti suma de 15 cr. la fondul de pensiu. Cu câte greutăți se face acesta în multe comune sărace, se poate vedea din raportul comisiei catolice de școlă din Pade, comitatul Torontoal, înaintat inspectorului școlar din acest comitat, în care comisiunea arată, că acei 15 cr. nu se pot nici decum aduna dela populațiunea săténă. Aprope 70 școlari n'au cărți de învățământ, mulți cercetază școala desculți și în haine sdrênțose, ba mulți nici nu pot cerceta școala din cauza lipsei de îmbrăcăminte. Preotul din loc, ca președinte al senatului școlar dăce, că a trebuit să intre în 15 case, până ce a putut scote dintr'un loc suma de 15 cr.

— o —

Scăderea agiului în Austro-Ungaria. Scăderea agiului, dăce „l'Echo de Vienne“, face progrese repezi; 100 mărci nu mai valoréză decât fl. 60.75 și piesa de 20 fr. a scăzut la fr. 9.85. Acestă scădere se datorează mai cu seamă numărórelor ordine de cumpărări de valori austriace și ungare, ce sosesc din Franca și din Germania. Prima arului e acum abia cu 3% superioră relației fixate pentru reforma monetară.

— o —

Telefon în Ardeal. După cum anunță „Kolozsvár“, Clușienii au de gând a înainta, prin camera de comerț, o rugare ministrului de comerț, în care să-l rógă să se facă cât de îngrabă o legătură de telefon între Clușiu și Budapesta, apoi între Clușiu, Brașov și Tergu-Mureșului.

— o —

Ministrul honveților, baronul Fekjervary, după cum se anunță din Budapesta, are de gând să se retragă din post. Ca succesor al lui se amintesc comandantul districtului de honveți din Cașovia, Victor de Say, și F. M. L. Pokay.

— o —

Frigul și influența în Italia. Orașele din Nordul Italiei suferă de câteva zile de un frig ne mai pomenit, foarte dăunător vegetației. La 16 l. c. temperatura în Milano și Vicența a fost de 3°, în Padua și Bologna 10°, în Turin 15° Celsius, sub zero. Pe lângă asta grăsează și influența. În Milano, Turin și Genua sunt de present 90.000 de bolnavi de influență.

— o —

Congresul internațional al presei în Anvers. Dela 7 până la 10 Iulie viitor se va ține la Anvers un congres internațional al presei. Programul congresului cuprinde cestiunile următoare: 1) Despre mijlocele de a facilita circulațiunea jurnalelor, transportul postal, distribuirea lor și despre stabilirea serviciilor telegrafice directe între grupurile jurnalistice. 2) Despre apărarea proprietății literare în materii de presă și despre proprietatea informațiilor. 3) Espunerea organizării și funcționării asociațiilor presei în diverse țări. Mijlocele de a stabili relații între ele. 4) Despre legislațiunea și despre jurisprudența adoptată în diverse țări în ce privește ore car cestiuni speciale ale presei, precum e dreptul de răspuns, difamația, injuria etc. 5) Cestiuni relative la caracterizarea profesiei de jurnalist, la raporturile dintre membrii presei între ei și la demnitatea profesiei. 6) Despre învățământul profesional.

— o —

Un câștig de un milion de franci. Deunăci s'a tras la Saragozza marea loterie națională. Premiul principal de 1 milion de franci l'a câștigat un măcelar, care a devenit eroul zilei. Diarele ilustre i-au pus portretul și i publică biografia. Măcelarul a dat 2000 de fr. casierului, care i-a plătit câștigul și 1000 unui orb, care striga la poartă numerile câștigătoare. În ziua câștigului, el a distribuit gratis carne în totă mahalaua lui și a făgăduit, că dacă și la anul va câș-

tiga tot un milion, atunci va da de mâncare 3 zile la toți locuitorii din Saragozza.

Adunarea catolicilor.

În revista noastră din numărul trecut am atins numai pe scurt marea adunare a catolicilor, care s'a ținut la 16 Ianuarie n. în Budapesta. Ați dăm un mic resumat asupra decursului acestei imponente adunări.

Între miile de credincioși erau prezenți 22 de episcopi între cari și Ilustratarea sa Dr. Victor Mihalyi dela Lugoș. Aristocrația a fost reprezentată prin 36 de conți și baroni, ér dintre deputații dieței au luat parte 32.

La 4 ore d. a. se anunță sosirea primatului. Intrarea lui este salutată cu nesfârșite strigări de „éljen“, pe când primatele multumesc grațios în drépta și în stânga. Ocupându tribuna, primatele pronunță discursul de deschidere, în care a dăce, că acesta e primul Congres catolic regnicolar. Mai nainte, dăce primatele, catolicii n'au avut nevoie să țină congrese în cari să se apere religia, fiindcă religia catolică era stăpânitoare până la 1848. În urma întemplerilor din 1848 însă toate religiile recepte s'au declarat de egal îndreptățite. Catolicii nu cer drepturi și privilegii deosebite, ei cer numai libertatea religioasă, ce se dă tuturor confesiunilor recepte; nu pretind ei, decât drepturile, ce s'au dat protestanților în 1790/1, adică de-a dispune liber de afacerile spirituale, culturale și materiale ale bisericii lor. Dăce apoi primatele, că statul trebuie să lucre împreună cu biserica pentru binele poporului. În lupta dintre biserica catolică și dintre puterea statului, catolicii nu pot ceda nimănui nimica din principiile de credință și morală ale bisericii catolice, căci aceste sunt stabilite de Dumnezeu, și prin urmare sunt adevărate și imutabile.

După vorbirea de deschidere a primatului, contele Zichy Nándor a făcut propunerea, ca congresul să salute prin câte-o telegramă, pe Maiestatea monarhului și pe Papa. Adunarea a primit cu mare însuflețire această propunere. Indată s'au și trimis două telegrame, pontificelui în Roma și Maiestății Sale monarhului în Viena.

Nespus de însuflețite au fost aclamările adunării, când s'a cetit răspunsul monarhului la telegrama, ce i-s'a trimis. Etă răspunsul: „Omagiul și salutarea plină de încredere, ce Eminența Ta l'ai exprimat pe cale telegrafică, în numele marelui Congres catolic adunat în Budapesta, le-am primit cu bucurie și le răspund cu sinceră mulțămite.“

A urmat apoi o vorbire a contelui Mauriciu Nicolau Eszterházy, cătră primatele Vasary, în care contele asigură pe primatele, că aristocrația catolică ia solidaritate cu conducătorii bisericii în apărarea drepturilor acesteia. Congresul acesta, dăce vorbitorul, s'a adunat pentru a protesta contra încercărilor guvernului, care sub pretexte de întărire a unității națiunii vatămă convingerile religioase și drepturile bisericii catolice.

Canonicul-abate Póda din Șopron a vorbit despre: *ce e biserica catolică*, accentuând, că catolicii sunt dator a asculta mai mult de Dumnezeu și de biserica lui, decât de sfaturile ómenilor. — Canonicul din Strigoni Lud. Rajner, a vorbit despre *datorințele catolicilor*, resumându-le pe aceste ast-fel: catolicii trebuie să se simtă și să se declare în toate împrejurările de atari; să țină la olaltă și să trăască în armonie; să desvolte și sprijinescă presa cu spirit creștinesc, *să ia parte activă la alegeri*, în congregații și dietă; să se constituie într *partidă puternică catolică*. — Advocatul Haydn Karoly a vorbit despre *autonomia catolică*. El dăce, că numai dela autonomia bisericească deplină astéptă independența față cu guvernul fără confesiune. — Asupra punctului celui mai important, adică asupra *căsătoriei civile* a vorbit avocatul din Pojun Otcoska K. El dăce, că cununia înaintea noastră e

sacrament, prin urmare se ține de jurisdicțiunea bisericii; alta însă e căsătoria civilă, ea trage jurisdicțiunea bisericii în cercul de jurisdicțiune al statului. Cu acesta însă catolicii nici odată nu se vor pute învoi, și vor lupta neobosit în contra înarticulării unei astfel de legi. — Contele Ion Zichy a vorbit despre *instrucțiunea și educațiunea catolică*. Arată, că școlă religioasă e de mare folos educațiunii; biserica nu e numai mama, oi și doica sciințelor.

După închiderea adunării, prin contele Ferdinand Zichy, s'a dat și un banchet, unde s'au ținut mai multe toaste.

Manifestațiunile Sașilor.

Comitetul național săsesc al cercului electoral din Orăștia, din incidentul procederei arbitrar și contrar legii a comisiei administrative din comitatul Bistrița-Năsăud, față cu învățătorii școlilor confesionale, în ședința ținută la 17 Ianuarie 1894 luă următoarea rezoluțiune:

Persecutarea învățătorilor dela școlile confesionale din comitatul Bistrița-Năsăud, precum și atacurile, pe cari inspectorii regesci de școle le îndreptă și în alte comitate (Alba de jos, Sibiu) în contra școlilor confesionale, sunt evidente călcări de lege. Un astfel de lucru nu mai are pârche în nici unu stat din lume. Se nase întrebarea: decă mai pôte fi vorbă în țera asta de drept și de lege, seu sunt aci ómenii predați necondiționat arbitriului și puterii ilegale a organelor de stat?

Deputații săsesci sunt rugați a lucra, ca: 1. Hotărîrea comisiei administrative a comitatului Bistrița-Năsăud din 15 Decembrie 1893 — ca și alte de această natură — să fie nimicite; 2. Comisiunea acesta să fiă trasă la răspundere pentru călcare de lege; 3. Inspectorul, care a făcut propunerea aceea — și fiă-care, care lucră astfel — să fiă depărtat dela locul, unde el arată așa puțină aptitudine pentru postul său.

„Magyar Hirlap“ organul lui Iuliu Horvath, discutând în unul din numării trecut cestiunea învățătorilor destituiți din comitatul Bistrița-Năsăud, dăce „că inspectorul regesc de școle Csernaton și-a împlinit numai datorința, ce o are față cu legile țerei și ordinațiunile ministrului. El trebuia să facă acesta încă mai de mult.“ — Se pôte vedé și de aici, ce șovinism absolut desvóltă pressa maghiară față cu naționalitățile nemaghiare din patriă.

În numărul „Gazetei“ dela 15 l. c. am fost reproduș după „Budap. Tagbl.“ o convorbire, ce a avut o colaborator alt acestei foi cu episcopul săsesc Dr. Müller, relativ la politica bisericească a Sașilor. „Sieb. D. Tagbl.“ împărtășește însă din parte competentă, cumcă enunțațiunile ce le-a atribuit episcopului săsesc amintita foiă ungurescă, nu sunt adevărate.

Necrolog.

Maria Ioan Lupan nasc. Radu R. Popea, a încetat din viață astăzi, Duminică, în 9 (21) Ianuarie 1894 la 6½ ore dimineață, după scurte și grele suferințe, în etate de 20 ani, fiind împărțită cu Sf. Taine. Despre această grabnică și ireparabilă pierdere subsemnații cu inimă înfrântă de durere încunoscinteză pe toate rudeniile, amicii și cunoscuții reșosatei. Rămășițele pământesci ale scumpei și neuitatei decedate se vor ridica Marți în 11 (23) Ianuarie a. c. la 2 ore p. m., din locuința proprie, Strada Cacovei de sus Nr. 4, și se vor depune spre eternă odihnă în cimiterul bisericii Sf. Nicolae din Prund. Brașov, 9 (21) Ianuarie 1894.

Ioan Lupan, ca soț; Mărióra, Ionel, ca fii; Radu R. Popea, Ana R. Popea, ca părinți; Andrei Lupan, Elena Lupan, ca soții; Elena A. Lupan, ca bunică; Ana Muntean, Efrosina Găitan, Ioan Popea, ca frați și surori; Ion Muntean, George B. Găitan, Andrei A. Lupan, Nicolae Oancea, George Mirodot, George A. Lupan, Nicolae A. Lupan,

Elena N. Oancea, Efrosina G. Mirodot, Marina A. Lupan, Ecaterina A. Lupan, ca cumnați și cumnate.

Fiă-i țerina ușor și memoria binecuvântată!

DIVERSE.

Esecutarea unui prinț. Acum o lună de zile prințul caucasian Kilkodze, se plimba pe peronul gării din Tiflis. Prințul era beat și făcea fel de fel de nesdrăvăni, împingea lumea, ridea de unii, striga, etc. Un gendarm se apropie de el, și cum îl cunosea îl rógă respectuos să se astempe. Kilkodze începe să-l injure. Sergentul îi riposteză. Prințul infuriindu-se scote un pumnal și-l implantă de mai multe ori în peptul gendarmului, până îl lăsa mort pe loc. Asasinul a fost arestat și dat în judecată tribunalului militar, presidat de generalul Scherbovitch Vetchor. Tribunalul a condamnat pe prinț la mórte prin strâng. El a fost executat în piața mare a orașului. O lume imensă de ómeni asista. Până în ultimul moment se spera, că Țarul va grația pe culpabil. Esecuția acesta a produs impresiune profundă asupra populației caucasiene.

Poporațiunea Rusiei După cea mai nouă statistică oficială rusescă, în 1 Ianuarie 1891 poporațiunea Rusiei era de 119,032,750 suflete. Acestea se împart astfel: În cele 50 de guvernamente ale Rusiei europene se află cam 89 milioane de locuitori; în Polonia rusescă 8,900,000; în Caucasu 8 milioane; în Siberia 4,750,000; în Asia centrală 6,106,000; în Finlanda 2,380,000. — Observăm, că aceste date sunt împrumutate din statistica oficială dela 1891. De atunci și până astăzi însă, adică în cei trei ani din urmă, poporațiunea Rusiei s'a mai sporit cu 5 milioane de locuitori, așa că de present Rusia numără 124 milioane de locuitori.

Literatură.

A apărut piesa musicală „Vino lele!“ pentru cor bărbătesc, de I. Vidu. Prețul 30 cr. Comanda a se adresa la autor în Ludoș.

În editura librăriei N. Ciurcu din Brașov a apărut: „Elemente din Constituția patriei“, seu drepturile și datorile cetățenesci pentru școlile populare române, de Vasile Goldiș, profesor. Tiparul tipografiei A. Mureșianu, Brașov. Prețul 20 cr. seu 40 bani.

Călindarul Plugarului pe anul comun 1894. Editura tipografiei A. Mureșianu. Anul II. Brașov, 1893. — Acestă călindăr, redigat de colaboratorul nostru economic, d-lu Ioan Georgescu, conține afară de anunțuri 110 pag. form. mare 8°. Pe față întâiu, ca ilustrațiune, se află o casă țărănescă și dinaintea ei un plug cu doi boi arând. În text se mai află portretul lui Iacob Mureșianu, împreună cu câte-va notițe biografice; apoi o frumoasă ilustrațiune, care representă pe Iancu Jianul cu drăguța lui Ileana (din colecțiunea populară română „Biblioteca istorică“, ce apare în editura librăriei Ciurcu din Brașov).

Călindarul acesta se pôte cumpăra dela tipografia A. Mureșianu în Brașov, dela librăria Ciurcu în Brașov, pe lângă prețul de 25 cr., cu porto cu tot 30 ruceri. Se pot comanda cu abonamentul acestei foi.

Darwin și darwinism, conferință de Z. C. Arbure. O broșură de 28 pag., apărută în tipografia „Toma Basilescu“ din București (Bulevardul Elisabeta 11).

„Elena“, cunoscutul roman de Dimitrie Bolintineanu, ediție nouă, împărțită, în două volume, cuprindându în total 312 pag., cu mai multe ilustrații în text. Prețul ambelor volume 4 lei. De vânzare la editura diarului „Universul“ din București (Strada Brezoianu), se pôte însă procura și dela librăria Ciurcu din Brașov cu prețul de 2 fl.

In editura librăriei *H. Steinberg* din Bucuresci (Strada Șelari nr. 18) au apărut următoarele opuri, tipărite pe hârtia fină, tipar curat, format, estetic și de gust:

Proză, de Th. D. Speranția. Volum I. Ediția I. Conține novele, basme și anecdote, cu totul 18 bucăți. Form. 8° de 301 pag. Prețul 2 lei; ediția de lux 4 lei.

Totul anecdote populare, de Th. D. Speranția. Volum III. Ediția I. Conține vre-o 94 de anecdote în poezie. Form. 8° de 301 pag. Prețul 2 lei; ediția de lux 4 lei.

Intim, poeme în prosă-novele. Conține: Intim (escursiune la țară), apoi vre-o 17 poeme în prosă și 7 novele, de *Traian Demetrescu*. Form. 8° de 207 pag. Prețul 1 leu; ediția de lux 2 lei.

Membrii societății de lectură „*Inocențiu M. Claină*” a tinerilor cleric din Blașiu, cari numai în anul trecut publicaseră în românește voluminosul op „*Epistole către un preot tineru*” de A. Melcher, au scos acum de sub tipar un nou op luminos, care dovedește mult zel din partea tinerilor teologi din Blașiu și al cărui titlu este următorul: „*Pregătire la moarte*, adică considerații asupra maximele eterne folosite tuturor pentru meditare și preoților spre a predica, de *Alfons Maria de Liguieri*, doctor al bisericești”. Form. 8° de 432 pag. Tipar com presu. Prețul 80 cr.

In Editura librăriei N. Ciureu, din Brașov, a apărut: „*Călătoria lui Stanley prin Africa centrală*” (1874—1877) povest

tită cu deosebire pentru tinerime de R. Roth. Traducere de *Andrei Bărcănuș*, profesor în Brașov. *Ediția a doua*. Cu portretul lui Stanley, alte opt ilustrații și o chartă. Tiparul tipografiei „A. Mureșianu” Brașov. Form. 8° de 204 pag. Prețul 50 cr. — Istorisirea renumitei călătorii a lui Stanley prin Africa centrală, multe și pățanii, ce le-a avut în atingerile lui cu sălbăticiii, oferă pentru ori-cine o lectură nu numai de tot plăcută și interesantă, dar în același timp și foarte instructivă și folositoare; mai ales pentru tinerime e recunoscută această carte, ca una din cele mai bune și mai alese lecturi.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Ianuarie 1893.

Renta ang. de aur 4%	117 55
Renta de corone ung. 4%	94 95
[mpr. caș. fer. ung. în aur 4 1/2 %]	127.—
102 10	
Oblig. " " " argint 4 1/2 %	102 10
Oblig. " " " de ost. I. emis.	122.50
Bonuri rurale ungare.	94 90
" " " croate-slavone.	99 —
[mprum. ung. cu premii.	148.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	141.50
Renta de hârtie austr.	98.20
" " " argint "	98 05
" " " aur "	119.85
Losuri din 1860	147.—
Acții de ale Băncii austro-ungar.	1020.—
" " " ung. de credit.	426 50
" " " austr. de credit	354.—
Napoleon d'or	9.94 1/2
Mărci imp. germ.	61.22 1/2
London (lira sterling).	124.90
Renta de corone austr.	97.15

Proprietar: **Dr. Aurei Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 374—1894.

PUBLICAȚIUNE.

In 1 Februarie a. c. înainte de prânzu la 10 ore se va ține în oficiul orașenesc economic, pertractarea de oferte scripturistice referitoare la vectorarea petrișului din figurile de pe locurile de deposit, precum și pertractarea referitoare la predarea minuendă a curățirii șoselelor în decursul anului 1894.

Se provocă reflectanții, ca până în amintita și să-și aștearnă, la oficiul orașenesc economic, oferte scripturistice timbrate, sigilate și provădate cu un vadiu de 5%.

Ofertul are să conțină, în litere și cifre, suma de rebonificație pretinsă și tot-deodată dechierațiunea cumcă oferentului i sunt cunoscute condițiunile de oferte și că se supun lor necondiționat.

Condițiunile de oferte și acele contractuale se află în decursul orelor oficiale la oficiul economic orașenesc spre examinare.

Brașov, 13 Ianuarie 1894.

Magistratul orașenesc.

Nr. 426—1894.

PUBLICAȚIUNE

In 6 Februarie a. c. înainte de prânzu la 11 ore se va ține în oficiul orașenesc economic pertractarea scripturistice de oferte asupra furnisării rufărilor, hainelor, încălțămintei și a altor articule necesarii pentru institutul orașenesc de infirmii în suma preliminară de 8577 fl 80 cr. precum și furnisarea îmbrăcămintei servitorilor orașenești de oficiu, servitorilor

de pörtă și a pădurilor cu suma preliminară de 2,313 fl. 90 cr.

Oferenții se invită, ca până în amintita și la 10 ore a. m. să-și aștearnă la oficiul orașenesc economic ofertele scripturistice, sigilate, provădate cu timbru de 50 cr. și cu un vadiu de 5%. Ofertele se pot estinde seu asupra tuturor obiectelor, seu numai asupra unei anumite specialități din ele.

Conspectul asupra obiectelor, ce au de a se furnisa, mustrele, precum și condițiunile de furnisare, se află la oficiul orașenesc economic spre examinare, în decursul orelor oficiale.

Oferenții au de a aminti în ofertele lor apriat obiectele pe cari intenționează de a-le furnisa, mai departe de a fixa în cifre și litere prețurile oferate și în fine declarațiunea, cumcă oferentul se supune condițiunilor de furnisare.

Brașov, 13 Ianuarie 1894.

Magistratul orașenesc.

Nr. 320—1894

PUBLICAȚIUNE.

Pentru ocuparea postului vacant de *mōșă orașenescă* împreunată cu un salariu anual de 150 fl. v. a. se scrie prin această concurs.

Petentele, cari sunt obligate de a-și implini datorințele prescise pentru mōșele comunale prin legi, ordinațiuni și statutul comună, au de a-și așterne petițiunile timbrate și provădate cu diploma de mōșă valabilă pentru Ungaria celă mult până în 30 a. l. c. la prânzu 1 oră acestui magistrat.

Brașov, 13 Ianuarie 1894.

Magistratul orașenesc.

Curată reciprocitate. — Fără acționari.

Totul venitul revine celor asigurați.

Cel mai mare și bogat institut de bani din lume.

Fondul de asigurare **907 milioane franci.**

The Mutual

Societate de asigurare pe viață din New-York fundată 1843.

Asigură viața după modalitățile cele mai diferite și mai favorabile.

Cu prospecte și cu cele mai bune informațiuni serveste:

Subdirecțiunea Ardelenă seu agentura principală locală Brașov, ulița Neagră Nr. 45.

Cheque-Conto la postă Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT ȘI DE ECONOMII „ALBINA”

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

FILIALA BRAȘOV,

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%

ale „Albinei” inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5%** fără nici un scădemēt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casella institutului din Sibiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank” în Budapesta fără nici un scădemēt și liber de ori ce provisiune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantează:

1. **Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrișuri fonciare din anul 1876 sunt menite exclusiv pentru coperirea detentorilor de scrișuri fonciare și asecurate prin intabulare în cărțile funduare în favorul a celor, asupra cărora se emit scrișuri fonciare până la maximum 1/3 a valorii de prețuire, ceea ce se confirmă prin controla Comitetului de supraveghiere pe flă-care scriș fonciar emis.
2. **Fondul de garanție de fl. 200,000** special al scrișurilor fonciare, prescisu de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrișuri fonciare, care fondul e detașat din capitalul de acțiuni al institutului.
3. **Tota cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.**

Scrisurile fonciare de 5% ale „ALBINEI” atât cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chârțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge provisiunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA”
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

Numai 3 fl.

costă la anu revista literară beletristică

„MINERVA”

ce apare în 1 și 15 a flă-cărei luni în Bistrița (Besztercze) sub redacțiunea lui George Curteanu și publică romane, novele, poezii, narațiuni, recenziuni, schițe, biografii; — cântece, descântece și chiuțuri populare, apoi noutăți din patriă și străinătate etc. Acei on. cetitori, cari pentru lipsa de mijloce, seu din alte considerațiuni, nu pot plăti 3 fl., primesc revista și cu prețul redus numai de 2 fl. 40 cr. la anu.

Abonamentele sunt a se face de timpuriu, deoarece esemplare intrecătoare nu se vor tipări.

Revista se expediează numai la adresa acelor, cari răfuesc prețul de abonament înainte.

Esemplar de probă se dă gratis oricui cere.

Colectanții primesc alu 5 lea esemplar rabatu.

837,3—3.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu, și în tutungeria I. Gross.